

УДК 811.111:378.147.091.3

DOI: 10.18524/2307-4604.2025.1(54).338542

AUDIO-LINGUAL METHOD ТА ЙОГО ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Арапаки М. В.

доктор філософії, викладач

Одеський державний університет внутрішніх справ

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-9437-0421>

Стаття присвячена аналізу методичних можливостей застосування аудіо-лінгвального методу (ALM) у процесі професійно орієнтованого навчання англійської мови у вищих навчальних закладах системи МВС України. У дослідженні розкрито специфіку методологічних засад ALM, зокрема обмежене використання рідної мови, пріоритет слухо-мовленнєвих каналів сприйняття, опосередковане засвоєння граматичних структур через багаторазове використання у контексті та заснована на механізмах стимулу, реакції й підкріплення. Визначено, що такий підхід сприяє ефективному формуванню автоматизованих мовленнєвих навичок, необхідних для виконання рутинних комунікативних дій у стандартизованих умовах професійної діяльності. Акцентовано увагу на дидактичній доцільності застосування цього методу в умовах дисциплінованого освітнього середовища, характерного для курсантської підготовки. Розглянуто перспективи поєднання ALM із комунікативно орієнтованими методиками для забезпечення повноцінного розвитку мовної особистості курсантів, зокрема в частині здатності до гнучкого, варіативного і міжособистісно чутливого вербального реагування в реальних службових ситуаціях.

Ключові слова: *структуроване навчання, професійна мовна підготовка курсантів, автоматизація мовленнєвих навичок, дисциплінарне освітнє середовище, оперативна комунікація, методична інтеграція, мовна реактивність.*

AUDIO-LINGUAL METHOD AND ITS CORE PRINCIPLES AND TEACHING TECHNIQUES IN ENGLISH LANGUAGE INSTRUCTION

Arapaki M. V.

PhD, Senior Lecturer

Odesa State University of Internal Affairs

The article is devoted to the analysis of the methodological potential of the Audio-Lingual Method (ALM) in the context of professionally oriented English language instruction in higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

The study reveals the specific methodological foundations of ALM, including the limited use of the native language, prioritization of auditory-verbal perception channels, indirect acquisition of grammatical structures through repeated contextual use, and reliance on the mechanisms of stimulus, response, and reinforcement. It is argued that such an approach facilitates the effective development of automated speech skills essential for performing routine communicative actions in standardized conditions of professional activity. Special emphasis is placed on the didactic expediency of implementing this method within a disciplined educational environment, which is typical of cadet training. The article also explores the prospects for integrating ALM with communicative-oriented approaches to ensure the holistic development of the cadets' linguistic personality, particularly in terms of their ability for flexible, adaptive, and interpersonally sensitive verbal responses in real-life service-related interactions.

Key words: structured instruction, cadet professional language training, speech skill automation, disciplinary educational environment, operational communication, methodological integration, linguistic responsiveness.

Вступ. У сучасних умовах глобалізації, інтернаціоналізації освітніх процесів та розширення міжнародної безпекової співпраці володіння іноземною мовою, зокрема англійською, стає невід'ємною складовою професійної підготовки працівників системи МВС України. Потреба у чіткому, оперативному, граматично коректному та інтонаційно точному усному мовленні зумовлює актуальність переосмислення методологічних підходів до викладання англійської мови в умовах професійно орієнтованого навчання. У цьому контексті зростає науковий і практичний інтерес до аудіо-лінгвального методу (Audio-lingual method — ALM), який ґрунтується на концепції мовлення як поведінкового акту, що формується шляхом повторення мовних патернів, автоматизації мовних реакцій та домінування слухо-усного каналу сприйняття інформації.

Теоретичні засади ALM формувалися під впливом біхевіористичної психології та структуралістської лінгвістики, що надало методу чіткої навчальної логіки та уможливило створення високорегламентованих програм формування мовленнєвих звичок. У фокусі методу — пріоритет вимови, інтонації, мовленнєвих зразків та обмежене використання рідної мови, що є вкрай важливим у контексті підготовки фахівців, діяльність яких передбачає виконання інструкцій, реагування на накази, оперативну комунікацію в екстремальних або багатонаціональних умовах. Особливої уваги набуває можливість використання ALM як домінантного методу на початкових етапах про-

фесійно орієнтованого мовного навчання курсантів і студентів закладів вищої освіти МВС України.

Попри тривалу історію існування, аудіо-лінгвальний метод не втрачає актуальності, особливо у спеціалізованих освітніх середовищах, де ключову роль відіграють стандартизовані мовні реакції, чітка вимова та слухомоторна автоматизація мовлення. Метод забезпечує ефективне засвоєння функціональних мовленнєвих одиниць завдяки багаторазовому повторенню, моделюванню діалогів, трансформаційним вправам, що ідеально відповідає структурі підготовки фахівців для органів правопорядку. Водночас, дослідження ефективності цього методу в умовах сучасної вищої професійної освіти потребує подальшого теоретико-практичного обґрунтування та адаптації до специфіки освітнього процесу у ЗВО МВС. У зв'язку з цим, **мета статті** полягає в аналізі потенціалу аудіо-лінгвального методу як ефективного інструменту формування усномовленнєвих навичок у майбутніх фахівців системи МВС України, в обґрунтуванні його дидактичного значення, методичних механізмів реалізації та визначенні напрямів практичного впровадження в освітній процес з урахуванням сучасних вимог до професійно спрямованого іншомовного навчання.

Матеріал і методи досліджень. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання, вибір яких обумовлений особливостями мети роботи. За допомогою діалектичного методу досліджено проблеми належного викладання англійської мови для майбутніх фахівців системи МВС України. Структурно-логічний підхід сприятиме розкриттю принципів аудіо-лінгвального методу. Абстрактно-логічний і метод моделювання застосовується при викладанні англійської мови за допомогою аудіо-лінгвального методу.

Результати та їх обговорення. Аудіо-лінгвальний метод (Audio-Lingual Method, далі — ALM) посідає провідне місце у методиці викладання англійської мови, завдяки спрямованості на формування нових мовленнєвих звичок, а також завдяки своїй психологічно-поведінковій основі, що апелює до таких теоретичних платформ, як біхевіоризм, структуралізм і прагматична лінгвістика (Мирошніченко, 2018). У центрі цього підходу — освоєння фразеологічних і граматичних структур англійської мови шляхом їх повторення із великою частотою у навчальному діалогічному мовленні (Білоус & Байбакова, 2024: 1034). У контексті підготовки студентів і курсантів закладів вищої освіти системи МВС України метод ALM постає як особливо ре-

левантний у силу низки параметрів — зокрема, необхідності чіткого засвоєння командної мови, реагування на мовні інструкції у режимі обмеженого часу, а також уніфікованості мовленнєвої продукції в екстремальних ситуаціях.

Основою ALM є постулат про те, що мова в першу чергу є вербальною поведінкою. Засвоєння мови, таким чином, відбувається не через усвідомлення граматичних правил, а через формування мовних звичок за допомогою послідовного слухання та відтворення зразків правильної англійської мови. Повторення патернів — ключовий елемент цього підходу — виступає механізмом закріплення нової мовної структури у довготривалій пам'яті, що дозволяє уникнути частих мовних помилок на етапі спонтанного мовлення. За цією логікою, навчання мови відбувається через імітацію, повторення та поступову автоматизацію правильних структур у контексті.

У методологічному вимірі аудіо-лінгвальний метод передбачає радикальне зменшення або повне усунення рідної мови з освітнього процесу. Такий підхід ґрунтується на припущенні, що присутність рідної мови на заняттях з іноземної є не лише непотрібною, а й шкідливою у формуванні нових мовленнєвих звичок у цільовій мові (L2). Вживання рідної мови, відповідно до біхевіористського бачення процесу навчання, активізує раніше сформовані мовні асоціації, що суперечить завданню створення нових умовних рефлексів — автоматичних вербальних реакцій, які виникають виключно в рамках іншомовного середовища.

Граматичні структури, у межах цього підходу, не подаються як абстрактні правила, що підлягають логічному осмисленню та вербалізації студентами. Натомість, у процесі навчання використовується індуктивний шлях засвоєння (*deductive exposure*), за якого лінгвістичні форми не пояснюються безпосередньо, а багаторазово вводяться в контексті мовленнєвої діяльності, що дозволяє студентам інтуїтивно виводити граматичні закономірності з повторюваних прикладів. Цей спосіб забезпечує природне опанування граматичних явищ, з акцентом на їхнє функціональне застосування, а не формальне запам'ятовування. В основі подачі матеріалу — моделювання мовленнєвих зразків, в яких граматики інтегрована в комунікативні одиниці. Таке представлення відповідає природним механізмам засвоєння мови і сприяє автоматизації граматичних структур у мовленнєвій поведінці студентів.

Особливістю організації освітнього процесу в межах ALM є послідовне використання навчальних одиниць, побудованих навколо структурно завершених граматичних і лексичних патернів, які вводяться у контексті контрольованого усного мовлення (Сергієнко, 2023). На цьому етапі студенти виконують численні вправи на повторення, підстановку, трансформацію та реcitaцію, що створює умови для формування моторно-слухових асоціацій та закріплення правильної вимови, ритміко-інтонаційних моделей і граматичних зв'язків. Вивчені мовленнєві конструкції спочатку застосовуються в умовах максимально контрольованої мовленнєвої продукції, де кожна репліка детермінована структурою вправи та спрямована на механічне відтворення правильного зразка. Така стратегія дозволяє уникнути помилкових узагальнень та забезпечує стабільність засвоєння цільових мовленнєвих форм. Лише після достатнього рівня автоматизації, коли мовленнєві реакції закріплені на рівні умовного рефлексу, студенти переходять до етапу більш вільного мовлення, що дозволяє апробувати засвоєні одиниці в умовах наближених до автентичної комунікативної ситуації.

Застосування даної методики набуває особливої значущості в контексті навчання курсантів і студентів ЗВО МВС України, де комунікативна ефективність англійської мови повинна забезпечуватися без постійної опори на переклад або аналітичні інтерпретації. Висока щільність тренувальних структур, частотне повторення ключових мовних одиниць, суворе регламентація мовленнєвих дій і зосередження на вимові відповідають умовам навчання майбутніх офіцерів, де цінуються швидкість, точність та прогнозованість вербальної взаємодії в межах професійного середовища. Таким чином, аудіо-лінгвальний метод є не лише педагогічною системою, але й дидактичним інструментом формування рефлексорного мовленнєвого реагування, адаптованого до специфіки професійної комунікації в умовах службової діяльності правоохоронних органів.

Центральна навчальна стратегія аудіо-лінгвального методу базується на концептуальній моделі «стимул — реакція — підкріплення», яка походить із класичної біхевіористичної парадигми психології навчання. У межах цього підходу навчання іноземної мови розглядається як процес формування нових мовленнєвих звичок через багаторазове повторення правильної реакції на мовний подразник. Такий подразник може мати різну природу — це

можуть бути запитання викладача, візуальний або аудіальний сигнал, вербальна інструкція чи демонстрація комунікативної ситуації. Основна увага спрямована на те, щоб відповідь студента була не довільною, а формально правильною і структурно передбачуваною відповідно до цільових мовних одиниць, які опановуються в межах конкретного навчального етапу. Кожна реакція, тобто мовленнєвий продукт студента, отримує негайне підкріплення з боку викладача — або у формі схвалення, якщо відповідь правильна, або у вигляді корекції та повторної демонстрації зразка в разі помилки. Таке позитивне підкріплення виконує функцію фіксації правильної мовленнєвої реакції в поведінковому репертуарі учня. Відсутність акценту на помилках і одночасна орієнтація на постійне повторення коректного зразка мінімізує ймовірність засвоєння помилкових конструкцій. У такому процесі принципово важливою є регулярність, темп мовлення і точність відтворення, що набуває особливого значення у професійній підготовці осіб, для яких функціонування в умовах оперативної комунікації — критичний чинник ефективності (Голубєва, 2023.).

Методи навчальної роботи в межах цієї стратегії включають численні різновиди вправ, заснованих на механізмах повторення та варіативного маніпулювання мовним матеріалом у межах стабільної структури. До таких практик належать автоматизовані серії повторень (drill practice), заучування діалогів на пам'ять із подальшим їх програванням у парах або групах (dialogue memorization), ланцюгові відповіді учасників із поступовою ускладненням лексико-граматичного матеріалу (chain drills), вправи на трансформацію граматичних форм без зміни семантичної основи висловлювання (transformation drills), а також заміщення елементів мовної конструкції новими одиницями без порушення її синтаксичної структури (replacement drills). Ці техніки мають не лише педагогічну, але й когнітивно-поведінкову цінність, оскільки формують у студентів стійкий мовленнєвий автоматизм, що ґрунтується на оперативному розпізнаванні стимулу та моментальній побудові відповідної реакції у рамках засвоєного мовного патерну (Довгополова, 2025).

У специфічному контексті підготовки курсантів та студентів закладів вищої освіти МВС України зазначена стратегія виявляється надзвичайно релевантною. Її ефективність зумовлена можливістю формувати точне, швидке та структурно правильне мовлення без за-

лучення проміжного етапу перекладу, що критично важливо в ситуаціях, де комунікація здійснюється в умовах дефіциту часу, високої психологічної напруги або підвищеної відповідальності. У такому середовищі здатність до миттєвого вербального реагування англійською мовою, що ґрунтується на багаторазово автоматизованих структурах, є ключовим чинником як у професійній, так і в міжкультурній взаємодії. Таким чином, структура «стимул — реакція — підкріплення» стає не лише дидактичним інструментом, а й засобом формування операційної готовності до комунікативної дії в межах правоохоронної діяльності.

Особливої ваги в аудіо-лінгвальному методі надається розвитку усного мовлення, зокрема вимові, інтонаційній виразності та ритміко-мелодичному оформленню мовлення, що прямо визначає його релевантність і методичну доцільність для освітніх програм у закладах вищої освіти системи Міністерства внутрішніх справ України. В умовах професійної підготовки, яка поєднує теоретичну фахову компетентність із прикладною мовленнєвою практикою, курсанти та студенти мають справу з реаліями, де оперативне вербальне реагування англійською мовою, чіткість вимови та інтонаційна достовірність є не просто бажаними, а функціонально необхідними.

Мовленнєва продуктивність у таких контекстах не допускає неоднозначності чи фонетичної нечіткості, оскільки навіть незначне викривлення артикуляції або інтонаційної структури повідомлення може спричинити помилкову інтерпретацію, що в оперативно-службовій діяльності загрожує серйозними наслідками. Саме тому систематичне тренування фонетичних моделей, відпрацювання фразової інтонації, наголосів і паузування, що закладено в основу ALM, набуває особливої дидактичної значущості.

З методичної точки зору, реалізація фонетичної складової ALM передбачає не лише демонстрацію коректного зразка мовлення носієм або викладачем, а й активне повторення студентами заданих моделей у різних ритміко-ситуативних контекстах. Через багаторазове інтонування діалогічних структур, відпрацювання інтонаційних конструкцій наказового та питального характеру, автоматизацію фонемних та надсегментних одиниць здійснюється поступове формування навичок, що відповідають службовим мовленнєвим потребам. Наприклад, такі функції, як передача чітких інструкцій, реагування на команди, коментування дій під час патрулювання чи допиту, реалі-

зуються у формі заздалегідь опрацьованих патернів, що дозволяють швидко та безпомилково комунікувати в межах типових ситуацій.

Викладання в такому форматі супроводжується фокусуванням на слуховому сприйнятті як основному каналі введення мовного матеріалу, що відповідає принципу аудіо-орієнтованості методу. За рахунок повторного прослуховування автентичних аудіозаписів, озвучених діалогів або командних структур, відбувається внутрішнє структурування мовного досвіду студентів, яке надалі перетворюється у здатність до адекватного вербального реагування без залучення внутрішнього перекладу.

Таким чином, цілеспрямоване навчання вимови, яке забезпечує ALM, відіграє не лише допоміжну роль у формуванні комунікативної компетентності, а є осердям методики, оскільки акустична точність, чітка артикуляція та інтонаційна виразність є критично необхідними у специфічному освітньому та професійному контексті підготовки майбутніх працівників правоохоронних органів. Такий акцент методично забезпечується через репетиційні вправи, автоматизовані тренінги з озвучення команд, імітаційні мовленнєві сценарії, що максимально наближені до службових ситуацій.

З урахуванням мінімізації використання рідної мови у процесі навчання та пріоритетності слухо-мовленнєвого каналу засвоєння, аудіо-лінгвальний метод вимагає постійного і методично обґрунтованого залучення аудіо- та автентичних мультимедійних матеріалів. Це включає як ретельно підібрані навчальні діалоги, розроблені відповідно до певних граматичних та лексичних структур, так і професійно релевантні фрагменти службових комунікацій, інструкцій, радіоповідомлень та комунікативних сценаріїв, які відображають типові ситуації оперативного або службового характеру. Такий підхід є особливо доцільним у системі підготовки студентів та курсантів ЗВО МВС, де формування мовленнєвої реакції має не загальнокомунікативний, а прикладний і службово-орієнтований характер.

З методичної позиції використання аудіоматеріалів у рамках ALM має подвійне завдання: з одного боку, виступає первинним джерелом мовного впливу, з іншого — слугує моделлю для наслідування та тренування артикуляційно-інтонаційних структур. Матеріали мають бути адаптовані до рівня підготовки слухачів, але водночас містити приклади реального мовлення, зокрема в умовах підвищеного темпу, фонетичних редукцій, ритмічного згортання фраз тощо. Саме такі

характеристики формують в учасників навчання здатність до автоматичного розпізнавання типових команд, інструкцій та зразків службового спілкування.

У сучасних умовах, коли значна частина освітнього процесу в ЗВО МВС реалізується у форматі змішаного або дистанційного навчання, роль аудіо- та відеоконтенту як заміни або доповнення до живого мовного контакту суттєво зростає. АЛМ у цьому контексті демонструє високу адаптивність: циклічне прослуховування діалогів, повторення мовленнєвих патернів, запис власних варіантів із подальшим порівнянням із еталонним зразком — усе це стає основою самостійного тренування вимови, інтонації та ритміки мовлення у позааудиторних умовах.

Автентичні матеріали, такі як фрагменти міжнародних поліцейських операцій, відеоінструкції НАТО, аудіозаписи комунікації між представниками силових структур у рамках миротворчих місій, відіграють подвійну роль. По-перше, сприяють формуванню професійної мотивації та занурюють курсантів у цільовий комунікативний простір. По-друге, такі джерела дозволяють апробувати засвоєні мовленнєві структури в максимально наближеному до реальності контексті, що сприяє інтеграції знань, навичок і стратегій мовленнєвої поведінки. З методичного погляду, це положення цілком узгоджується з ситуативним викладанням мови, який становить основу аудіолінгвального методу й передбачає, що мовні одиниці не вивчаються ізольовано або у формі абстрактного засвоєння граматичних правил, а інтегруються в комунікативні ситуації, наближені до реальних умов спілкування. Такий підхід дозволяє формувати мовні навички в контексті конкретних функціональних завдань, що забезпечує не лише механічне засвоєння лексико-граматичних структур, але й поступову автоматизацію їхнього вживання у типових ситуаціях професійної взаємодії (Марцін, 2024).

Таким чином, системне використання аудіо- та відеоматеріалів у межах аудіо-лінгвального методу не лише компенсує відсутність рідної мови як інструмента пояснення, а й активізує засвоєння через повторюваність, слухове сприйняття, інтонаційне наслідування та вербальне відтворення. Це підвищує ефективність мовленнєвої підготовки в умовах професійної специфіки ЗВО МВС, де комунікативна компетентність у міжнародному та службовому англomовному середовищі стає не додатковою, а ключовою складовою фахової придатності.

Застосування аудіо-лінгвального методу у закладах вищої освіти МВС має низку методичних переваг, обумовлених природою освітнього середовища, що характеризується високим рівнем організованості, дисципліни, регламентованості освітнього процесу та орієнтації на практичну результативність (Хома, 2021). У таких умовах особливо ефективним є впровадження стандартизованих форм навчання, заснованих на повторюваних мовних моделях та стійких комунікативних патернах. ALM, який ґрунтується на багаторазовому повторенні, інтенсифікованій тренувальній практиці та контрольованому мовленнєвому реагуванні, органічно інтегрується в освітній процес курсантів, орієнтованих на чітке виконання інструкцій, команд і стандартів службового мовлення.

З методичного погляду, така організація навчання дозволяє забезпечити системну автоматизацію найбільш уживаних мовних конструкцій, що відповідають типових ситуаціям оперативної діяльності: комунікації при перевірці документів, формулювання наказів, пояснень інструкцій, командних форм, а також взаємодії із затриманими або свідками. Високий ступінь стандартизації дозволяє уникнути змістовної розмитості й мовної варіативності, що у професійному спілкуванні силових структур призводить до непорозумінь або втрати комунікативної точності. ALM, завдяки структурованості та чіткості мовного матеріалу, відповідає вимогам лінгвістичної точності, що є ключовою у контексті службової комунікації.

Водночас важливо враховувати методичні обмеження ALM, які виявляються у процесі формування мовленнєвої особистості курсантів. Метод, орієнтований переважно на формування навичок рецептивного і репродуктивного рівня, значною мірою обмежує розвиток продуктивних, зокрема творчих, мовленнєвих здібностей. Це призводить до зниження здатності курсантів до адаптивної комунікації в непередбачуваних ситуаціях, де необхідне не лише знання формул, а й гнучкість мовлення, емпатія, міжособистісна чутливість, а також аналітичне осмислення комунікативних намірів співрозмовника.

З огляду на зазначене, доцільним є впровадження ALM як фундаментального етапу формування мовної компетентності, насамперед на рівні засвоєння граматичних структур, фонетики та реактивних патернів мовлення, а також у початкових етапах професійно орієнтованого навчання. У подальшому освітній процес потребує поступового розширення методичного інструментарію за рахунок інтеграції

комунікативного підходу, завдань відкритого типу, рольових і ситуативних ігор, дискусій, аналізу випадків (case study), що забезпечують розвиток критичного мислення, автономії у спілкуванні, міжособистісної чутливості та здатності до варіативного вербального реагування у складних оперативних контекстах (Саламатіна, 2023).

Таким чином, методично виправданим є комбінований підхід, у межах якого аудіо-лінгвальний метод виконує функцію дисциплінуючої та автоматизуючої основи, а сучасні комунікативні технології — функцію адаптації засвоєного матеріалу до широкого спектру реальних комунікативних ситуацій, характерних для професійного середовища представників силових структур.

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що аудіо-лінгвальний метод постає як високоефективна методологія для початкового етапу формування мовленнєвих навичок у специфічних умовах професійної підготовки, особливо в системі вищої освіти МВС України. Його доцільно розглядати як базовий тренувальний інструмент для формування усталених мовних реакцій, закріплення типових структур англomовного офіційного дискурсу, розпізнавання та відтворення інструктивних та командних одиниць, а також розвитку правильного мовленнєвого ритму та інтонації.

Список літератури

- Білоус Т. М., Байбакова О. О. Інноваційні підходи до викладання англійської мови в освітніх програмах. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 5 (33). С. 1031–1041. DOI: 10.52058 / 2786–5274–2024–5 (33) — 1031–1041
- Голубева І. Порівняльний аналіз використання традиційних та новітніх методик вивчення іноземних мов. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. № 64 (1). С. 322–328. DOI: 10.24919 / 2308–4863 / 64–1–48
- Довгополова Г. Г. Особливості викладання іноземної мови студентам права. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 14. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/585/468>. DOI: 10.5281/zenodo.14762198
- Марцін В. В. Удосконалення та оптимізація аудіо-лінгвального методу у вивченні англійської мови в вищих навчальних закладах. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2024. № 215. С. 332–335. DOI: 10.36550 / 2415–7988–2024–1–215–332–335
- Мирошніченко О. А. Ефективні методи навчання у викладанні англійської мови як іноземної (EFL). *Young Scientist*. 2018. № 1 (52). С. 817–820.
- Саламатіна О. О. Роль дидактичної гри у вивченні іноземної мови здобувачами вищої освіти немовних вузів. *Матеріали Причорноморської науково —*

практичної конференції професорсько-викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету, (м. Миколаїв, 21 квітня 2023 р.). С. 15–17. Сергієнко О. О. Найпопулярніші та найефективніші підходи й методики викладання англійської мови. *International scientific conference, Czestochowa, the Republic of Poland November 1–2, 2023*. С. 109–111. DOI: 10.30525 / 978–9934–26–366–8–27

Солодчук А. Сучасні підходи до навчання і викладання англійської мови. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2021. № 3. С. 162–169. DOI: 10.31499 / 2307–4906.3.2021.241764

Хома І. О. Переваги застосування комунікативного підходу до викладання та вивчення англійської мови. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасна філологія: теорія та практика»*. 2021. С. 279–282.

References

Bilous, T. M., & Baibakova, O. O. (2024) Innovatsiini pidkhody do vykladannia anhliiskoi movy v osvithnikh prohramakh [Innovative approaches to teaching English in educational programmes]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*. issue 5 (33), pp. 1031–1041. DOI: 10.52058 / 2786–5274–2024–5 (33) — 1031–1041 [in Ukrainian].

Holubieva, I. (2023) Porivnialnyi analiz vykorystannia tradytsiinykh ta novitnykh metodyk vyvchennia inozemnykh mov [Comparative analysis of the use of traditional and modern methods of learning foreign languages]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. issue 64 (1), pp. 322–328. DOI: 10.24919 / 2308–4863 / 64–1–48 [in Ukrainian].

Dovhopolova, H. H. (2025) Osoblyvosti vykladannia inozemnoi movy studentam prava [Features of teaching a foreign language to law students]. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*. issue 14. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/585/468> DOI: 10.5281/zenodo.14762198 [in Ukrainian].

Martsin, V. V. (2024) Udoskonalennia ta optymizatsiia audio-lihvalnoho metodu u vyvchenni anhliiskoi movy v vyshchykh navchalnykh zakladakh [Improvement and optimisation of the audio-logical method in teaching English in higher education institutions]. *Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky*. issue 215, pp. 332–335. DOI: 10.36550 / 2415–7988–2024–1–215–332–335 [in Ukrainian].

Myroshnychenko, O. A. (2018) Efektyvni metody navchannia u vykladanni anhliiskoi movy yak inozemnoi (EFL) [Effective teaching methods in teaching English as a foreign language (EFL)]. *Young Scientist*. issue 1 (52), pp. 817–820. [in Ukrainian].
Salamatina, O. O. (2023) Rol dydaktychnoi hry u vyvchenni inozemnoi movy zdobuvachamy vyshchoi osvity nemovnykh vuziv [The role of didactic game in learning a foreign language by higher education students of non-language universities]. *Materialy Psykhonomorskoï nauково-praktychnoi konferentsii profesorsko-vykladatskoho skladu Mykolaivskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu*, pp. 15–17. [in Ukrainian].

Serhiienko, O. O. (2023) Naipopuliarnishi ta naiefektyvnishi pidkhody y metody vykladannia anhliiskoi movy [The most popular and effective approaches and methods of teaching English]. *International scientific conference, Częstochowa, the Republic of Poland November 1–2*, pp. 109–111. DOI: 10.30525 / 978–9934–26–366–8–27 [in Ukrainian].

Solodchuk, A. (2021) Suchasni pidkhody do navchannia i vykladannia anhliiskoi movy [Modern approaches to learning and teaching English]. *Zbirnyk naukovykh prats U manskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*. issue 3, pp. 162–169. DOI: 10.31499 / 2307–4906.3.2021.241764 [in Ukrainian].

Khoma, I. O. (2021) Perevahy zastosuvannia komunikatyvnoho pidkhodu do vykladannia ta vyvchennia anhliiskoi movy [The advantages of applying a communicative approach to teaching and learning English]. *Materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii «Suchasna filolohiia: teoriia ta praktyka»*. pp. 279–282. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 05.05.2025 року